

Česká republika

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium Olomouc - Hejčín, Tomkova 45

Tomkova 45/314, 779 00 Olomouc – Hejčín

Identifikátor školy: 600 016 927

Termín konání orientační inspekce: 23. - 26. září 2002

Čj.:	133 107/02-05013
Signatura:	om2zw501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Dle posledního platného rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 16. května 2002 nabízí Gymnázium, Olomouc – Hejčín, Tomkova 45 tři studijní obory v souladu s uvedeným rozhodnutím. Ve školním roce 2002/2003 má škola 37 tříd, navštěvuje ji 1069 žáků. Stanovená kapacita školy není překročena. Výuka probíhá ve třech budovách, z toho jedna na odloučeném pracovišti.

S účinností od 29. června 2001 se stal zřizovatelem této příspěvkové organizace, která sdružuje gymnázium a školní jídelnu, Olomoucký kraj.

K lepšímu využití hospodářských možností a odborností zaměstnanců školy povolil zřizovatel vykonávat doplňkovou činnost – provozování otevřeného zkuškového centra Österreichisches Sprachdiplom Deutsch pro konání jazykových zkoušek.

Přehled o studijních oborech, počtu tříd a žáků:

Studijní obor	Počet tříd	Počet žáků
79-41-K/801 Gymnázium s osmiletým studijním cyklem	15	418
79-41-K/401 Gymnázium se čtyřletým studijním cyklem	10	297
79-41-K/610 Gymnázium s šestiletým studijním cyklem - – vyučovací jazyk: český a anglický	12	354

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura
- prevence sociálně patologických jevů ve škole
- efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu za období kalendářního roku 2001

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYUČOVACÍM PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK A LITERATURA VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve školním roce 2002/2003 vyučuje předmět český jazyk a literatura šestnáct pedagogů. Z hlediska jejich odborné a pedagogické způsobilosti, jejich zkušeností i stabilizace jsou personální podmínky pro uvedený předmět velmi příznivé. Kvalifikaci a aprobační specializaci jednotlivých vyučujících využilo vedení školy optimálně. S cílem zvyšovat úroveň pedagogické profesionality a tvořivosti početného učitelského sboru a také s cílem

koordinovat jejich práci s ohledem na specifika učebních předmětů a plnění schválených učebních dokumentů ustavil ředitel školy poradní metodické orgány. Jedním z nich je předmětová komise českého jazyka a literatury, jejíž činnost se pozitivně projevila v kooperaci učitelů zejména v oblasti materiálního zabezpečení výuky, plánování učiva i dalších aktivit, jimiž působí na formování osobnosti žáků (olympiáda v českém jazyce, literární a recitační soutěže, využívání žákovské knihovny, exkurze aj.). Deklarované vzájemné hospitace učitelé nerealizují. Odborná a metodická pomoc začínající učitelce ze strany vedení školy, předmětové komise a uvádějící učitelky postrádá koncepci. Kontrola úrovně a výsledků vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura v rámci hospitační činnosti vedení školy byla v uplynulém školním roce minimální. Kontrolní činnost neplnila svou regulativní funkci, nepřinášela vedení školy potřebné informace o úrovni a výsledcích práce učitelů a o jejich vývoji.

Oceňování práce učitelů uvedeného předmětu nenárokovými složkami platu je výrazně diferencované, řídí se bodovým hodnocením zveřejněných kritérií.

O výsledcích učení žáků jsou rodiče průběžně informováni prostřednictvím studijních průkazů, na třídních schůzkách a při ústním jednání.

V personálních podmínkách výuky předmětu český jazyk a literatura jsou pozitiva a negativa v rovnováze.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYUČOVACÍM PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK A LITERATURA VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Prostorová kapacita školy a jednotlivých kmenových učeben, v nichž probíhala sledovaná výuka, jejich průběžně se modernizující vybavení a esteticky upravený interiér vytvářejí podnětné učební prostředí pro žáky a pedagogické pracovníky. Během přestávek mají žáci možnost relaxace a občerstvení ve vymezených prostorách.

Učebnicový fond je koordinovaně aktualizován, žáci plní povinnou školní docházku obdrželi učebnice, nadstandardně i učebnicové soubory. Doporučené učebnice si rovněž zajistili žáci vyšších ročníků.

Vybavení školy jazykovými příručkami, odbornou a metodickou literaturou je na velmi dobré úrovni. Potřebám výuky a dalšímu odbornému růstu pedagogických pracovníků slouží učitelská knihovna. Žákovská knihovna, jejíž evidence a výpůjčky jsou počítačově zpracovány, má stanoven výpůjční řád a je žáky průkazně využívána.

Pro výuku předmětu má škola dostatek učebních pomůcek včetně audiotéky a videotéky, z nedostačujících kapacitních důvodů počítačové učebny není škola vybavena výukovými počítačovými programy pro český jazyk a literaturu.

Finanční prostředky na nákup učebnic a učebních pomůcek pro sledovaný předmět byly využity účelně a efektivně. Vedení školy při jejich nákupu reagovalo na požadavky předmětové komise.

Materiálně-technické podmínky předmětu český jazyk a literatura jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYUČOVACÍM PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Realizace vzdělávacích programů

Vyučované studijní obory souhlasí s obory uvedenými v platném rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol. Stanovené hodinové dotace předmětu český jazyk a literatura byly dodrženy. Ředitel školy v souladu s učebním plánem využil možnosti dělit v každém ročníku třídu v jedné vyučovací hodině týdně na skupiny.

V době konání inspekce byly zápisy v třídních knihách kontrolovaných tříd vzhledem k průběhu a výsledkům vzdělávání a výchovy neúplné (ředitelem školy byl stanoven termín k jejich doplnění do 30. září 2002). Celoroční obsahové a časové rozvržení učební látky pro jednotlivé ročníky je učiteli zpracováno funkčně, v plánování i ve vlastní výuce se ve velké míře projevovala součinnost všech tří složek předmětu.

Kontrolu naplňování učebních plánů a osnov českého jazyka a literatury provádí vedení školy ve spolupráci s předmětovou komisí, která se podílí rovněž na stanovení celoročních výchovně-vzdělávacích cílů.

Organizace výuky i obsah vyučovacích hodin českého jazyka a literatury směřovaly k rozvoji osobnosti a intelektu žáka školy.

Realizace vzdělávacích programů probíhá v souladu se schválenými učebními dokumenty.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura

Česká školní inspekce sledovala výuku českého jazyka a literatury realizovaných studijních oborů a provedla hospitace u všech vyučujících předmětu.

Jejich odborná a pedagogická způsobilost se pozitivně odrazila při volbě metod a forem práce a v promyšlené organizaci výuky, méně ve využívání sebereflexe a sebehodnocení žáků a motivačních postupů.

Plánování a bezprostřední příprava učitelů byly příkladné. Výuka vedla žáky k vědomí propojenosti jazykové, komunikační i literární výchovy. Učitelé kladli důraz na jazykovou kulturu a sledovali čistotu jazyka v mluveném projevu. Nedostatečně byly využívány jazykové příručky (pouze v jednom případě při procvičování psaní velkých písmen), i když to obsah učiva umožňoval.

Jádrem jazykového vyučování bylo pěstování jazykových, pravopisných a stylizačních dovedností a návyků s cílem zdokonalení ústního a písemného vyjadřování žáků. K tomuto účelu byly do výuky zařazovány všestranné jazykové rozbory, cvičení pravopisná, lexikálně sémantická a stylizační.

Kontrolní slohové práce jsou archivovány, zadané slohové útvary kontrolovaného vzorku prací odpovídaly učebním osnovám, témata byla volena z různých zájmových oblastí žáků, využívány byly mezipředmětové vztahy.

Základem činnosti v hodinách literatury byla práce s vybranými ukázkami děl české a světové literatury. Žáci si osvojovali literárněvědné poznatky, učili se vnímat sémantickou a strukturální stránku literárního textu, výrazné byly výchovné momenty. Výběr titulů byl volen směrem ke čtenářským zkušenostem žáků.

Efektivitu většiny sledované výuky ovlivnily aktivizační metody a formy práce při vyvozování nového učiva a využití obrazového materiálu, učebnicových a alternativních textů, videozáznamu a poslechu. Zvolené tempo výuky respektovalo psychohygienické zásady.

Domácí úkoly byly zadávány v návaznosti na učivo probírané ve škole, rozvíjely tvořivost a logické myšlení žáků, ve vyšších ročnících měly formu samostudia a přípravy k maturitní zkoušce.

Žákům byl poskytován prostor k prezentaci vlastních názorů, ve vzájemné spolupráci převažovaly pozitivní vztahy, ojediněle se projevilo nerespektování autority učitele.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura měly velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Za poslední dva roky škola využila pro srovnání výsledků vzdělávání akreditované testové úkoly "Maturita po Internetu". Vlastní evaluační nástroje v předmětu český jazyk a literatura vedení školy ani předmětová komise nevyužívala. Analýzu výsledků vzdělávání škola neprováděla.

Žáci školy se pravidelně zúčastňovali olympiády v českém jazyce, literárních a recitačních soutěžích, v nichž dosáhli výrazných úspěchů v rámci regionu i republiky.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Česká školní inspekce sledovala a hodnotila také účinnost prevence sociálně patologických jevů. Využila k tomuto účelu standardizované dotazníky pro žáky náhodně vybraných tříd, řízeného rozhovoru s ředitelem školy a se školními metodiky prevence a prohlídky interiéru školy. Z dotazníků pro žáky, kteří plní povinnou školní docházku, vyplynulo, že se škola problematikou prevence zabývá, žáci školu hodnotí převážně pozitivně, 97 % respondentů svým učitelům důvěřuje. Výsledky dotazníků pro žáky střední školy prokázaly, že distribuce, užívání drog a projevy šikany nejsou ve škole ojedinělé. K mimoškolní činnosti organizované školou se 87 % dotazovaných vyjádřilo pozitivně. Ve škole dosud nebyl řešen případ sociálně patologického jevu. Při kontrole vybrané povinné dokumentace bylo zjištěno, že školní řád postrádá ustanovení týkající se potírání projevů rasismu, šikanování, xenofobie a netolerance vůči jakékoli odlišnosti. Na školní rok 2002/2003 nebyl aktualizován minimální preventivní program, analýza jeho účinnosti za uplynulý školní rok nebyla provedena.
- Údaje uvedené ve zřizovací listině souhlasí s údaji v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ 2001

Dodržení závazných limitů regulace zaměstnanosti

Dodržení závazných ukazatelů mzdové regulace bylo vyhodnoceno porovnáním ukazatelů stanovených v rozpisech rozpočtů na rok 2001 a skutečným čerpáním mzdových prostředků vykázaných ve statistickém Sumáři pracovníků a mzdových prostředků v regionálním školství za 1. - 4. čtvrtletí 2001 - výkaz Škol (MŠMT) P 1-04. Limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci byly vyčerpány ve výši stanovené rozpočtem. Limit počtu pracovníků nebyl dočerpán o 2,076 pracovníka (přepočtený stav). Normativní počet pedagogických pracovníků nebyl dočerpán o 2,076 pracovníka a počet nepedagogických pracovníků ve výši 0,42 pracovníka.

Závazné ukazatele mzdové regulace byly dodrženy.

Zpracování zúčtování státních prostředků včetně dodržení stanovených termínů

Finanční prostředky přidělené organizaci jako závazný ukazatel rozpočtu neinvestičních výdajů na přímé náklady za rok 2001 byly plně vyčerpány.

Organizace provedla zúčtování a finanční vypořádání příspěvků (dotací) poskytnutých Krajským úřadem Olomouckého kraje na přímé výdaje v roce 2001 v souladu s platnými předpisy ve stanoveném termínu.

Hodnocení efektivity využívání prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu

Organizaci byly v roce 2001 poskytnuty finanční prostředky v celkové výši 31 188 300,-- Kč. Z této částky činily přímé výdaje přidělené ze státního rozpočtu 27 100 600,-- Kč, z toho bylo vyčerpáno 96,5 % na mzdové náklady a zákonné odvody a 3,5 % na přímé náklady. Finanční prostředky na přímé náklady byly použity především na nákup učebních pomůcek, učebnic a výdaje související s dalším vzděláváním pedagogických pracovníků.

Využití prostředků přidělených ze státního rozpočtu na mzdové a přímé náklady za hospodářský rok 2001 je hodnoceno jako efektivní a účelné. Nedostatky, které byly zjištěny porušením obecně závazného předpisu v oblasti čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb, zásadním způsobem neovlivnily čerpání prostředků státního rozpočtu.

Výroční zpráva o hospodaření

Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001 byla vypracována v souladu s platným zákonem a měla vypovídací hodnotu o hospodaření školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina příspěvkové organizace Olomouckého kraje čj. 938/2001 ze dne 29. června 2001 s dodatky č. 1, 2, 3
- Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 29. června 2001 ze dne 16. května 2002 čj. 29 823/01-21
- Učební dokumenty pro gymnázia schválené MŠMT s platností od 1. září 1999
- Z povinné dokumentace: rozvrhy hodin na školní rok 2002/2003, řád školy, vybrané třídní knihy tříd V.A8, I.B6, I.A6, IV.A8 na školní rok 2002/2003, kniha úrazů, záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2001/2002, personální dokumentace učitelů českého jazyka a literatury
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
- Hlavní úkoly pro školní rok 2002/2003 ze dne 2. září 2002
- Týdenní plán na dobu od 23. září do 27. září 2002
- Plán kontrolní činnosti na školní rok 2002/2003 a hospitační záznamy vedení školy
- Organizační řád na školní rok 2002/2003 a organizační schéma
- Provozní řád na školní rok 2002/2003
- Kritéria pro udělování nadtarifních složek platu
- Plán práce předmětové komise českého jazyka a literatury na školní rok 2002/2003
- Tematické plány učiva pro předmět český jazyk a literatura
- Zápis z jednání předmětové komise českého jazyka a literatury ze dne 28. srpna 2002

- Seznam základních učebnic předmětu český jazyk a literatura pro školní rok 2002/2003
- Testové úlohy z českého jazyka a literatury “Maturity po Internetu”
- Kontrolní slohové práce tříd prvního ročníku šestiletého studijního cyklu a tříd druhého ročníku čtyřletého studijního cyklu za školní rok 2001/2002
- Vybrané studijní průkazy
- Minimální preventivní program na školní rok 2001/2002
- Dotazník pro žáky zaměřené na zjištění v oblasti sociálně patologických jevů ve škole
- Rozpis dozorů pedagogických pracovníků
- Inspekční zpráva z orientační inspekce provedené ve dnech 3. – 10. října 2000 čj. 132 473/00-05035
- Uvolněné částky dotací v roce 2001 z Krajského úřadu Olomouckého kraje
- Závazné ukazatele rozpočtu roku 2001 z Krajského úřadu Olomouckého kraje
- Rozvaha příspěvkových organizací (Úč OÚPO 3 - 02) sestavená k 31. 12. 2001
- Výkaz zisku a ztráty příspěvkových organizací (Úč OÚPO 4 - 02) sestavený k 31. prosinci 2001
- Příloha příspěvkových organizací (Úč OÚPO 5 - 02) sestavená k 31. prosinci 2001
- Tabulka “Údaje o finančním vypořádání příspěvku (dotací) poskytnutých Krajským úřadem Olomouckého kraje na přímé výdaje v roce 2001”
- Účtový rozvrh, účetní knihy, konta nákladových účtů a účetní doklady za rok 2001 ve vztahu k prostředkům přiděleným ze státního rozpočtu
- Rozpočet a zásady čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb na rok 2001
- Účetní doklady a výpisy z běžného účtu fondu kulturních a sociálních potřeb za leden až červen roku 2001
- Jmenovací dekret čj.17 047/92 ze dne 3. června 1992 do funkce ředitele školy
- Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za rok 2001
- Vnitřní platový předpis pro právní subjekt Gymnázium Olomouc - Hejčín platný od 1. ledna 2001
- Metodika přidělování osobních příplatků čj. 506/00 ze dne 2. ledna 2001
- Mzdové listy zaměstnanců za rok 2001
- Personální a mzdová dokumentace namátkově vybraných zaměstnanců
- Náplně práce zaměstnanců
- Podklady pro výplatu odměn za rok 2001
- Dohody o pracích konaných ve vedlejších pracovním poměru za rok 2001

ZÁVĚR

Učitelé předmětu český jazyk a literatura splňují kvalifikační předpoklady pro výuku na kontrolovaném typu školy. V oblasti personálních podmínek byla negativa zjištěna v systému práce se začínajícími učiteli a v kontrolní činnosti vedení školy při sledování průběhu a výsledků výchovně-vzdělávacího procesu. Vzhledem k uvedeným zjištěním jsou personální podmínky pro výuku sledovaného předmětu průměrné.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré. Příkladné je zabezpečení výuky učebnicemi a využívání fondu školních knihoven, dosud se ve výuce neuplatňuje výpočetní technika s výukovými programy.

Ve škole se vyučují studijní obory v souladu s platným rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol. Učební plán a učební osnovy předmětu český jazyk a literatura jsou dodrženy.

Odborná a pedagogická způsobilost učitelů se pozitivně projevila v metodice, didaktice a organizaci výuky. Dílčí nedostatky se vyskytly v uplatňování motivačních prvků a využití sebehodnocení žáků.

K prezentaci školy významně přispívají úspěchy žáků v olympiádě v českém jazyce, recitačních a literárních soutěžích.

Prostředky státního rozpočtu čerpané v oblasti neinvestičních výdajů byly použity hospodárně a účelně vzhledem k charakteru organizace.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Dagmar Raisová	Mgr. Dagmar Raisová v. r.
Členka týmu	Mgr. Zonna Němcová	Mgr. Zonna Němcová v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Věra Horáková, Sylva Procházková

V Prostějově dne 4. října 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. října 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

PhDr. Milan Just

PhDr. Milan Just v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. Jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2002-11-01	133 117/02-05013
Zřizovatel	2002-11-01	133 117/02-05013

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.